

UPPGIFTER FÖR CIRKULÄRDATABASEN

Cirkulärnr: 21:50
Diariernr: 21/01686
Handläggare: Hans Stark
Robert Heed
Ämnesord: Ekonomi
Avdelning: Ekonomi och styrning
Sektion/Enhet: Ekonomisk analys
Extern medverkan:
Datum: 2021-12-21
Mottagare: Ekonomi/finans
Rubrik: Redovisningsfrågor 2021 och 2022
Ersätter:
Bilagor:

Sammanfattning

Som ett stöd för arbetet med bokslut och årsredovisning 2021 och inför redovisningen under år 2022 ges i cirkulär 21:50 en sammanfattande information om ett antal aktuella redovisningsfrågor.

SLUT UPPGIFTER FÖR CIRKULÄRDATABASEN

CIRKULÄR 21:50

Ekonomi och styrning
Hans Stark
Robert Heed
EJ

Ekonomi/finans

Redovisningsfrågor 2021 och 2022

Som ett stöd för arbetet med bokslut och årsredovisning 2021 och inför redovisningen under år 2022 ges här en sammanfattande information om ett antal aktuella redovisningsfrågor.

- Rådet för kommunal redovisning (RKR)
- Statsbidrag och kostnadsersättningar
- Redovisning av kommunalskattens slutavräkningar
- Kommunal fastighetsavgift
- Kommun-Bas
- Personalomkostnadspålägg 2022
- Internränta
- SCB:s Räkenskapssammandrag 2021
- Ändrat livslängdsantagande i RIPS
- God ekonomisk hushållning och RUR – Resultatutjämningsreserv

Rådet för kommunal redovisning

Rådet för kommunal redovisning ger ut rekommendationer, informationer samt idéskrifter. Nedan finns en sammanställning av det som publicerats under 2021. Mer upplysningar om RKR samt alla rekommendationer, utkast, skrifter, nyhetsbrev, yttranden och informationer finns på RKR:s webbplats:

[Rådet för kommunal redovisning](#)

Rekommendationer är RKR:s normerande publikationer. Text med fet stil i rekommendationerna är direkt normerande medan övrig text ska ses som vägledande och beskrivande.

Idéskrifter och annan information är inte normerande utan ska ses som vägledande och stödande för utvecklingen och tillämpningen av god redovisningssed.

Nya rekommendationer

Under 2021 har RKR inte givit ut några nya rekommendationer, men två har uppdaterats. Samtliga rekommendationer har även gått igenom och mindre, i huvudsak redaktionella, justeringar har gjorts.

RKR R14 Drift- och investeringsredovisning

Rekommendationen har bland annat förtydligats med att investeringsredovisningen även inkluderar tillgångar som finansierats via finansiell leasing samt de som erhållits via gåva. Med anledning av detta har även bilagan med exempel på räkenskapschema avseende investeringsredovisning uppdaterats.

RKR R17 Delårsrapport

Under avsnittet redovisningsprinciper har ett förtydligande gjorts hur generella statsbidrag ska intäktsredovisas under löpande år. Det har även gjorts förtydliganden avseende noter, dels kring vad som avses med säsongvariationer dels upplysningskrav kopplat till sammanställda räkenskaper.

Remiss – Rekommendation R3 Immateriella anläggningstillgångar

RKR:s styrelse har beslutat att en reviderad version av rekommendation R3 Immateriella anläggningstillgångar ska remissbehandlas. Mer information om förslaget till reviderad rekommendation och remisshanteringen finns på RKR:s webbplats.

Informationer

RKR har under året publicerat en ny information:

- Redovisning av privata medel

Idéskrifter

RKR har uppdaterat en idéskrift under året:

Noter – exempel och kommentarer

En uppdatering av tidigare idéskrift ”Noter – exempel och kommentarer” från 2020 har publicerats under hösten.

Kopplat till den nya idéskriften har SKR tagit fram en sammanställning över kontokopplingar mellan baskontoplanen Kommun-Bas och exemplen i idéskriften.

Sammanställningen finns i en Excelfil som kan laddas ner på våra sidor om Kommun-Bas på skr.se:

[Kommun-Bas](#)

Statsbidrag och kostnadsersättningar

Generella statsbidrag

I statsbudgeten för 2021 har riksdagen beslutat om statsbidrag till kommuner som i externredovisningen klassificeras som generella men ligger utanför ordinarie utgiftsområde för allmänna bidrag till kommuner.

Exempel på sådana bidrag är den s.k. skolmiljarden och bidraget för att säkerställa en god vård och omsorg om äldre personer. RKR har i nyhetsbrev kommenterat båda dessa bidrag och konstaterar att det lämnas stort utrymme åt kommunerna själva att bestämma hur bidragen ska användas. Inte heller finns det några villkor i form av krav på prestation från kommunerna att genomföra vissa avgränsade åtgärder för att få tillgodogöra sig bidragen.

Mot bakgrund av gällande lagstiftning och normering konstaterar RKR att dessa tillskott utgör generella statsbidrag som intäcksredovisas 2021 på konto 829 Generella bidrag från staten enligt Kommun-Bas.

Länkar till RKR:s nyhetsbrev rörande dessa bidrag finns på RKR:s webbplats:

[Klassificering av statsbidrag: Säkerställa god vård och omsorg om äldre](#)

[Skolmiljarden](#)

Riksdagen har även under året beslutat om tre bidrag avsedda för att på olika sätt stärka äldreomsorgen. Det gäller bidragen:

- Minskad andel timanställda inom vård och omsorg om äldre
- Utökad bemanning av sjuksköterskor på särskilda boenden
- Ökad specialistundersköterskekompetens inom vård och omsorg om äldre

Bidraget för ökad specialistundersköterskekompetens avser 2021 och 2022 medan de två övriga bidragen avser 2022 och 2023. För att erhålla bidragen för minskad andel timanställda inom vård och omsorg om äldre samt utökad bemanning av sjuksköterskor på särskilda boenden måste man uppnå vissa, av regeringen fastställda, villkor. För de som erhåller bidragen saknas krav på prestation eller återbetalning. Vår bedömning är att även dessa tre bidrag ska redovisas som generella bidrag på konto 829 Generella bidrag från staten.

Socialstyrelsen administrerar dessa bidrag liksom bidraget för att säkerställa god vård och omsorg om äldre:

[Kommuner, Socialstyrelsen](#)

Ersättning för merkostnader på grund av covid-19

Riksdagen beslutade i januari 2021 att statsbidraget för merkostnader som en följd av covid-19 förlängdes till och med december månad 2020 och ytterligare en miljard kronor tillfördes de tidigare beslutade 20 miljarderna. Ersättningen som grundar sig på

merkostnader för december 2020 uppfyllde inte intäktskriterierna för år 2020 utan intäktsredovisas 2021 som en kostnadsersättning på konto 351 Kostnadsersättningar och riktade bidrag, ej investeringsbidrag. Socialstyrelsen har betalat ut ersättningen i två omgångar, den första i juni och den andra kommer enligt uppgift att betalas ut till kommunerna under december månad. Mer information om ersättningen finns på Socialstyrelsens webbplats:

[Statsbidrag till regioner och kommuner till följd av sjukdomen covid-19](#)

Ersättning för höga sjuklönekostnader på grund av covid-19

Regeringen aviserade i början av december 2021 att man avser att, i likhet med tidigare under pandemin, ersätta arbetsgivare för sjuklönekostnader under perioden 1 december 2021–31 mars 2022. Beslut väntas i en extra ändringsbudget i början av 2022 och gäller enligt förslaget retroaktivt från den 1 december 2021.

Eftersom det på balansdagen inte finns något beslut om ersättningen så är inte intäktskriterierna enligt RKR R2 Intäkter uppfyllda. Därför är vår bedömning att någon uppbokning för december inte kan ske i bokslut 2021 utan en eventuell ersättning för december månad får intäktsredovisas på 2022.

Redovisning av kommunalskattens slutavräkningar

Rekommendation RKR R2 Intäkter reglerar hur kommunalskattens slutavräkning ska periodiseras. Det är SKR:s decemberprognos som ska användas vid bedömningen av 2021 års slutavräkning.

Följande kommunalskatteintäkter ska resultatredovisas för år 2021.

1. De preliminära månatliga skatteinbetalningarna under året.
2. En prognos över slutavräkningen för år 2021 (avräkningen för år 2021 regleras likvidmässigt i januari år 2023). Den prognos som ska användas enligt rekommendation RKR R2 Intäkter är den prognos som SKR fastställt för detta ändamål, den 16 december 2021. Denna prognos innebär att slutavräkningen blir positiv om 1 143 kronor per invånare den 1.11.2020.
3. I bokslut för 2020 bokfördes en prognos för slutavräkningen för år 2020 som var negativ och uppgick till –715 kronor per invånare per den 1.11.2019. Det slutgiltiga taxeringsutfallet för år 2020 är nu känt och slutavräkningen uppgår till –550 kr per invånare. Mellanskillnaden mellan prognos och utfall, 165 kronor per invånare per 1.11.2019, ska resultatredovisas i bokslut 2021.

Enligt Kommun-Bas 20 används konto 178 och konto 298 för periodiseringen av skatteintäkterna. För ytterligare information om skatteintäkterna, se cirkulär 21:49.

Kommunal fastighetsavgift

SKR kommer i cirkulär 21:52 presentera kommunvisa sammanställningar för fastighetsavgifterna avseende slutligt utfall för 2020 samt prognoser på utfall för 2021 och 2022.

I bokslut 2021 ska de hanteras enligt nedan:

- Det slutliga utfallet för fastighetsavgiften per kommun för 2020. Mellanskillnaden mellan prognos i bokslut 2020 och slutligt utfall ska resultatredovisas i 2021 års bokslut.
- En prognos för fastighetsavgiften 2021 som ska resultatredovisas i 2021 års bokslut.

Kommun-Bas

En uppdatering av normalkontoplanen Kommun-Bas 21 finns på SKR:s webbplats.

På webbplatsen finns även en uppdaterad version av normalkontoplanen Kommun-Bas 22. Förändringarna i denna version består till övervägande delen av olika förtydliganden kring redan befintliga konton. I bilaga till respektive version av Kommun-Bas finns en förteckning över ändringar jämfört med föregående version.

Samtliga versioner av baskontoplanen finns samlade på vår sida om Kommun-Bas på SKR:s webbplats. Filformat är Word-, Excel- och PDF-filer.

Genom att prenumerera på webbområdet Ekonomi finns möjlighet att följa när nyheter om Kommun-Bas publiceras.

Personalomkostnadspålägg 2022

Personalomkostnadspålägget (PO) uppgår för år 2022 till 39,25 procent vilket är en sänkning i jämförelse med år 2021.

Det kalkylerade pålägget för pensioner har justerats ner i jämförelse med det preliminära pålägget för 2022. Huvudanledningen är ökningen av inkomstbasbeloppet för år 2022 i jämförelse med prognos, vilket medför att kostnaderna för den förmånsbestämda pensionen blir lägre än tidigare bedömningar.

Mer information om PO-pålägg återfinns på SKR:s webbplats:

[Arbetsgivaravgifter och PO-pålägg](#)

Internränta

Den föreslagna internräntan återspeglar sektorns genomsnittliga lånekostnad. Den metod SKR använder bygger på sektorns egna upplåningskostnader, vid årsskiftet året före aktuellt år. Huvudkällan för informationen utgörs av Kommuninvests skulddatabas, KI Finans. Föreslagen internränta för 2023 meddelas i februari 2022.

SKR:s beräknade internränta:

2021: 1,25 procent

2022: 1,00 procent

Huvudprincipen, och den mest rättvisande internräntan för den enskilda kommunen, är att göra en egen bedömning av sin genomsnittliga räntekostnad, utifrån kommunens externa upplåning. SKR ger förslag på internränta för beräkning av kapitalkostnader för (aktiverade) investeringar för att kunna användas i internredovisningen i det fall huvudprincipen inte kan tillämpas.

Mer information om internränta återfinns i cirkulär 21:11.

SCB:s Räkenskapssammandrag 2021

På SCB:s webbplats finns aktuell information om räkenskapssammandraget:

[Räkenskapssammandrag för kommuner – Lämna uppgifter](#)

Nyheter för året beskrivs i SCB:s instruktion för räkenskapssammandraget som finns på länken ovan.

För år 2021 består förändringarna av mestadels förtydliganden och hänvisningar hur vissa poster ska hanteras i rapporteringen.

Fördelning av ersättning för merkostnader

I RS vill SCB att de kostnadsersättningar för merkostnader som erhållits avseende covid-19 som avser 2020 men som beslutats, betalats ut och redovisats som intäkt under 2021 fördelas per verksamhet i driftsredovisningen.

Ändrat livslängdsantagande i RIPS

Redovisning

SKR:s styrelse beslutade den 23 april att nya parametrar för livslängden ska användas i pensionsskulsberäkningarna för kommuner och regioner. En sådan förändring utgör en ändring av de uppskattningar och bedömningar som ligger till grund för redovisningen. Om livslängdsantaganden ökar medför detta att pensionsåtagandet/skulden också ökar.

För den del av förpliktelsen som finns i balansräkningen som avsättning uppstår en ökad avsättning vilket i sin tur ger motsvarande ökning av personalkostnaderna. Om ändringen av uppskattning och bedömningar får väsentliga effekter på resultatet för året kan posten redovisas som jämförelsestörande.

För den del av förpliktelsen som redovisas som ansvarsförbindelse innebär förändringen av livslängdsantagandet att storleken på ansvarsförbindelsen ökar vilket i sin tur medför att kostnaderna för pensionsutbetalningar i framtiden blir högre varje enskilt år.

Ett höjt livslängdsantagande medför för både den del av pensionsåtagandet som redovisas som avsättning och som ansvarsförbindelse att utbetalningarna under kommande år kommer att öka.

Balanskrav

Ändrade beräkningsgrunder kan medföra att årets resultat blir negativt. Det finns dock ingen möjlighet att göra en justering för dessa effekter i balanskravsutredningen. Detta medför att förändringen även kan medföra att det uppstår ett negativt balanskravsresultat för aktuellt år.

En PM, ”God ekonomisk hushållning, balanskrav och resultatpåverkan” med mer information om hur man kan se på frågan finns på SKR:s webbplats, på våra sidor om god ekonomisk hushållning:

[Regler och principer för god ekonomisk hushållning och RUR](#)

God ekonomisk hushållning och Resultatutjämningsreserv (RUR)

Betänkandet ”En god kommunal hushållning”

I september överlämnade regeringens särskilde utredare, Clas Olsson, generaldirektör på ESV, betänkandet ”En god kommunal hushållning” (SOU 2021:75).

Utredningens uppdrag har varit att bedöma om nuvarande regelverk för ekonomisk förvaltning i kommunallagen utgör en bra grund för en effektiv ekonomistyrning i kommuner och regioner samt att föreslå ett sammanhållet regelverk för en effektiv ekonomistyrning som ger goda förutsättningar att möta framtida utmaningar.

Betänkandet remissbehandlas och remisstiden går ut den 10 januari 2022. Betänkandet och information om remissbehandling går att ladda ner på regeringens webbplats:

[Remiss av SOU 2021:75 En god kommunal hushållning](#)

SKR:s remissvar på betänkandet finns att ladda ner från SKR:s webbplats:

[Remissyttrande: En god kommunal hushållning \(SOU 2021:75\)](#)

RUR – Resultatutjämningsreserver

I våra cirkulär om skatteunderlaget, Budgetförutsättningar, finns också bedömningar av skatteunderlagsutvecklingen och om det utifrån utvecklingen ett enskilt år jämfört med ett tioårigt genomsnitt finns förutsättningar att nyttja RUR.

[Skatteunderlagsprognos](#)

Frågor med anledning av detta cirkulär besvaras av Hans Stark 08-452 77 50 eller Robert Heed 08-452 71 41.

Båda kan nås via e-post på mönstret: fornamn.efternamn@skr.se.

SVERIGES KOMMUNER OCH REGIONER
Avdelningen för ekonomi och styrning
Sektionen för ekonomisk analys

Niclas Johansson

Hans Stark